

Asia: VN/1230/2026

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Perheenyhdistämisen odotusaikaa koskeva ehdotus

Perheenyhdistämisen odotusaika on vaikutuksiltaan keskeinen. Se heikentää mahdollisesti Suomen houkuttelevuutta erityisesti perheellisten opiskelijoiden keskuudessa ja voi vähentää hakijamääriä sekä vaikuttaa opiskelijoiden sitoutumisessa Suomeen. Toisaalta se voi lisätä valikoivuutta ja vähentää taloudellisiin riskeihin liittyviä tilanteita.

Lain vaikutukset kohdistuvat myös eri tavoin eri tutkintotasoihin: muutos heikentää todennäköisesti ja erityisesti YAMK-tason koulutuksesta kiinnostuneiden opiskelijoiden mahdollisuuksia hakeutua Suomeen koulutukseen, johtuen YAMK-tutkinnon lyhyemmästä suorituskestosta. Olisi parempi kytkeä edellytys opintojen edistymiseen.

Vaikutusten tasapaino jää kuitenkin epävarmaksi, ja muutoksen vaikutuksia tulisi seurata tarkasti.

Ulkomaalaislain ja tutkija- ja opiskelijalain soveltamista koskeva ehdotus

Lausunnossa ei ole otettu kantaa tähän kohtaan.

Kielitaitoedellytystä koskeva ehdotus

Lausunnossa ei ole otettu erillisesti kantaa kielitaitoedellytykseen.

Toimeentuloedellytystä koskevaa asetuksenantovaltuutussäännöstä ja sen perusteella säädettävää valtioneuvoston asetusta koskeva ehdotus

Esityksessä tunnistetaan oikein opiskeluperusteiseen maahanmuuttoon liittyviä haasteita, kuten toimeentulon riittävyys, erilaiset väärinkäytösten riskit sekä opiskelijoiden epärealistiset odotukset työmarkkinoilla ja elinkustannuksissa.

Uudistuksen tavoite on lähtökohtaisesti perusteltu.

Muuta lausuttavaa esityksestä

Ulkomaalaislain soveltamisen laajentaminen selkeyttää sääntelyä ja vahvistaa mahdollisuuksia puuttua väärinkäytöksiin sekä haavoittuvuustilanteisiin. On kuitenkin tärkeää varmistaa, että soveltaminen on ennakoitavaa ja yhdenmukaista.

Kokonaisuutena esitys siirtää painopistettä määrällisestä kasvusta kohti hallitumpaa ja riskiperusteista maahanmuuttoa. Tämä on ymmärrettävä linjaus, mutta siihen liittyy myös riskejä Suomen vetovoiman ja koulutusviennin kannalta. Siksi vaikutusten systemaattinen seuranta ja valmius sääntelyn tarkistamiseen ovat keskeisiä.

Postari-Kivistö Tuija
Kajaanin ammattikorkeakoulu Oy